"שנה-טובה טאנץ דעם זונטאג סעפטעמבער 13, 8.30 אוונט אין פרץ זאל גוטער פלאך יום-טוב-דיקע שטימונג גרויסער אָרקעסטער - קומט אלע!

זון אויפגאנג — 5.53.
זון אונטערגאנג — 6.57.

די איינציקע אידישע ציימונג אין מערב קאנאדע עטאבלירט אין 1910 דערשיינט

יעדן טאג

אידישע וואָרט

THE ISRAELITE PRESS

THE GATEWAY OF THE WEST

The Only Jewish Newspaper in Western Canada Established 1910 PUBLISHED DAILY

וועטער: טייל־ווייז, וואלקנדיק און קיל

Vol. 21, No. 205. Thursday Sept. 10, 1931.

Published Daily except Saturday and Sunday. דערשיינט יעדן טאג חוץ שבת און זונטאג

דאנערשטאג כח' אלול, תרצ"א.

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY SEP 21 ASTOR, LENOX AND TILDEN FOUNDATIONS

פלאנעזוועז אידישע מאסן-אימיגראציע קיין פערסיע

אונגארישע אידן אין שרעק פאר קאמוניסטן פון איין זייט, און פאר רעאקציאנערן פון דער צווייטער

קאמוניסטישע דעמאנסטראנטן אטאקירן אידישע געשעפטען. — "דערוואכנדיקע מאריארן" באנייען זייערע פאגראם העצעס

(ספעציעלע טעלעגראמע צו "דאס אידישע וואָרט" פון "איטא")

בודאפעסט, אונגארן, סעפט. 10 (איטא). — נרויס אומרואיקייט הערשט אין די אידישע קרייזן אין אונגארן אין פארבינדונג מיט די דעמאנסטראציעס פון די ארבעטסלאזע, וואס ווערן דעזלמעסיק ארגאניזירט פון די קאמוניסטן.

א סך קראמען און געשעפטן וואס באלאנגען צו אידן זיינען לעצטנס אויסגעפאלן געווארן פון די ארבעטער פון דיא דעמאנסטראנטן, און די מיינסטע פון זיי זיינען צעשעדיקט געווארן.

גלייכצייטיק האט די שווארצ־מאה־דיקע ארגאניזאציע "דערוואכנדיקע מאריארן" אנגעפאנגען א באנייטע אנטי־איידישע פראפאגאנדע אויבערן באנצען לאנד. די אנטיסעמיטן פון די "דערוואכנדיקע מאריארן" פארן אויגן ארום אויבער די שטעטלאך און דער פער און פריידיקן די קאפיטאליסטן אנדרע.

רבי זלאטניק זעט פאראויס גרויסע אינדוסטריעלע אנטוויקלונגען אין ארץ-ישראל

ווי די "קענערזין פרעס" מעלדעט, האט רבי י. ל. זלאטניק, דירעקטאר פון קאנאדער צייטונגס־ביראו אין פון גרויס וויכטיקייט ציע, געבראכט מיט זיך, צוריקגעקערט דיק זיך קיין מאנטרעאל, זייער אן אפטימיסטישן באגריף פון ארץ־ישראל, וואו ער האט געמאכט א ליינגערן טור נאכדעם ווי ער האט באזוכט דעם ציוניסטישן קאנגרעס אין באזעל.

וואונדער פון מענשלאכן שכל און אידישן אונטערנעמונגס גייסט אין צו זעען אויף טריט און שריט אין לאנד, זאגט רבי זלאטניק. רייזיק אונטערנע מונגען זיינען אין דער ערשטער סטאנ דיע פון אנטוויקלונג, און מיט זיי זיי נען פארבונדן גרויסע אינוועסטמענטס פון שווערע מיליאנען.

דער נענגסט פון טויזן ים אין איצט א סצענע פון פיבערהאפטער טעטיקייט. לאנגע שרות פון אינדוסטריעלע און כעמישע פאבריקן ציען זיך ביי די ברענן פונ'ם ים המלח. א ברייטשאר־דישע קאפאראציע, מיט אומבאגרע־ניצטע קאפיטאלן, גראבט רעזערוואר אין אין ביוס פאבריקן אויסבעצייג ווערטפולע מיינערלען פון די וואסערן פון ים. גרויסע רייכטימער אין באר־מיסטיקייט וועלן פון דארטן ארויסגע־ציינן ווערן.

דער רייזיקער רוטנבערג פראיעקט פון עלעקטריפיקאציע אין שיין א פאקט. די וואסערן פון ירדן זיינען גע־צאמט. אין זיי זיינען גרייט צו באר־דינען דאס לאנד, די באריטונג פון דער אונטערנעמונג, גלייכט רבי זלאטני־ניק, איז שווער איבערצושאצן. — דאס פארזאגט מיט ענערגיע א לאנד, וואס האט נים קיין קויל. גענגטן וואס זיי נען ביז איצט באטראכט געווארן פאר ניט צוגענגלאכע פאר מענשלאכע ישוי־בים, באזונדערס צום מזרח פון ירדן, ארום טייך, און ביים ברעג פונ'ם מיטל־עדדישן ים, וועלן איצט קאנען פאר־וואנדלט ווערן אין בלייענדיקע ישובים.

דאן קומט אין ווייטסיקייט, אין רבי זלאטניקס מיינונג, דער האפן אין חי־פה, וואס ווערט איינער פון די וויכ־טיסטע צענטרען אינ'ם מיטלמזרח, א דאנק די אויל־רערן וואס ווערן אהין צוגעפירט פון מאסול, די דאזיקע אונ־טערנעמונג איז פון גרויס וויכטיקייט ניט בלויז פאר פאלעסטינע, נאר אויך פאר דער בריטישער אימפעריע.

—(::)—

קריזיס שאנעוועט ניט ארי־סטאקראטישע שיינהייט

מארסיון, פון קורזאן, פון קעדל־סטאן, אן אפעריקאנער נעבארענע ענג־לישע אריסטקראטקע, האט געשפילט א גרויסע ראל אין לאנדאנער הויכער "סאסייטי". שטייגרן אבער און שלעכ־טע נעשעפטן בכלל האבן דערזוירט איר אמאליקע גרויסע חכנסה, און האט זי דערפירט צום שוועל פון באנ־קראט. איצט, ווערט באריכטעט, אז זי האט זיך אויסגעגעבייכט מיט אירע קרעדיטארן, — מיר ווייסן ניט, צו וויפל סענט אויפ'ן דאלאר, — און זי וועט שוין מסתמא זיין ווידער "אל־רייט".

פירער פון אידישער אגענטור דער־ווארט אידן פריינטלאכערע פאליטיק אין ארץ-ישראל

סיירום אדלער צוריק פון אייראפע. — אמעריקאנער ציו־ניסטישע קאנווענשאן פארדופן אויף נאו. 8טן

(ספעציעלע טעלעגראמע צו "דאס אידישע וואָרט" פון "איטא")

ניו־יארק, סעפט. 10 (איטא). — דר. סיירום אדלער, פירער פון דער אידישער אגענטור, האט זיך נאר וואס צוריקגעקערט פון אייראפע. אין אן אינטערוויו מיט דער "איטא" האט ער נייע בריטישע רעגירונג, ווי אויך דער נייער פאלעסטינער היי־קאמישאנער, וועלן איינפיר־ן א נייע, גינסטיקערע פאר אידן פאליטיק אין ארץ־ישראל.

דר. אדלער האט אויך באטאנט, אז די אידישע אגענטור איז ניט פארענט־ווארטלאך פאר די אנטי־בריטישע רע־דעס נעהאלטן ביים ציוניסטישן קאנ־גרעס אין באזעל, אין ניט פאר די רע־זאלוציעס אנגענומען ביים קאנ־גרעס.

ניו־יארק, סעפט. 10 (איטא). — די 34טע יערלאכע קאנווענשאן פון דער אמעריקאנער ציוניסטישער אר־גאניזאציע וועט אפנעהאלטן ווערן נאוועמבער 8טן, — ווי ס'איז דא איינגעגעבן געווארן. דאס פלאץ פון דער קאנווענשאן איז נאך אבער דערווייל ניט אנגענומען געווארן.

א וויכטיקע ציוניסטישע קאנפערענץ איז דערווייל אפגעהאלטן געווארן פאר די קור־סען פון טראסטי קאנדידאטן פאר די מעמעריקע וואלן.

לויט די קלאנגען וואס טראגן זיך ארום אין די סיטי קאונסיל קריזיז, איז מעיאר וועב אנשטאלן אריינצושטעלן ווידער זיין קאנדידאטור אין די קור־מענדיקע וואלן, ניט נעקוקט אויף דעם, וואס ער האט אין דעם וואל־קאמפיין פון לעצטן יאר צונעגאנגען מער־ניט ארויסצושטעלן זיין קאנדידאטור.

עס ווערט אויך אנגענומען, אז עקס אלדערמאן ליטש זאל אויך ארויסשטעלן זיין קאנדידאטור, און, אויב די ארבע־טער פארטיי זאל אויך ארויסשטעלן א קאנדידאט, — און מארקוס הייימאן וואלט געווען איר לאנגשער קאנדידאט, — דאן וועט דער מעיאראליטעט קאמ־פיין דאס יאר זיין איינער פון די הי־ציקסטע אין ווייניפעגער געשיכטע.

בירגער קריג ברעכט ווידער אויס אין דרום כינע

שאנכאי, סעפט. 10.— נאך איין חודש פריידן, נאכדעם־ווי דער אויס־שטאנד פון גענעראל שי יו־סאן איז אונטערדריקט געווארן אין צפון כינע, איז א בירגער קריג ווידער אויסגעבראכן אין לאנד, איצט אין די דרום פראב־ווינצן.

די קאנטאנעזער האבן איצט אריינ־גערודנען אין דער הונאן פראווינץ, און די נאנקינער רעגירונג פון טשיאנג קאי־שעק גרייט זיך ענערגיש צו די שלאכטן. דער פרעזידענט, זעט אויס, איז אנטשלאסן צו האנדלען שנעל, איי־דער די קאנטאנעזער רריגנען אריין טיף אין הונאן.

די נאנקינער רעגירונג פארדאכט די רעבעלן, וועלכע האבן אינגארדרט דעם רוף צו נאציאנאלער אייניקייט אינם פנים פון דעם גרויסן פארפלייצונג אומגליק, דעם באנדיטיזם און די סכ־סוכים מיט יאפאן.

די רעגירונג האט דערווייל אסיגנירט די סומע פון 21 מיליאן דאלאר אויף זיינען געבליבן הויל און נאקעט.

"סיוויק פראגרעס" נאמינירט ט. ר. דיקאן פאר מעיאר פון ווייניפעג

ט. ד. דיקאן, וועלכער איז געווען מעיאר פון ווייניפעג אין יאר 1913—1914, איז איינשטימיג נאמינירט גע־ווארן לעצטן אונטן פון דער סיוויק פראגרעס אסאן. פאר מעיאר קאנדידאט אין ווייניפעגער מוניציפאלע וואלן קור־מענדיקן נאוועמבער.

מר. דיקאן איז ניט נעווען אנוועזנד ביי דער פארזאמלונג, וואס איז אפ־געהאלטן געווארן אין מארלבארא האָ־טעל, אבער אין בריוו וואס ער האט צוגעשיקט צו דער נאמינאציע קאמי־סיע האט ער געגעבן זיין צושטימונג און גרייטקייט אנצונעמען די נאמי־נאציע.

קאמיסיעס פאר דער ארגאניזאציע, פאר יעדן ווארד באזונדער, זיינען איצט אקטיוו אין נאמינירן אלדערמען און

"דאס אידישע וואָרט" פון "איטא"

(ספעציעלע טעלעגראמע צו "דאס אידישע וואָרט" פון "איטא")

ירושלים, סעפט. 10 (איטא). — די "איסטערן פרעס ביורא" באריכ־טעט, אז א דעלעגאציע פון דער אידי־שער עמיגראציע קאמיסיע האט פאר־גשלאגן דער פערסישער רעגירונג זי זאל דערלויבן צו באזעצן זיך אין פער־סיע צוואנציק טויזנט אידישע אימי־גראנטן פון פוילן, רומעניע און טשע־כאסלאוואקיע.

די פערסישע רעגירונג, ווערט באַ־ריכטעט, באטראכט איצט דעם דאזיקן פלאן.

בלויז קאלאניזאציע קאן רעטען לאטווישן אידנטום

רינע, לאטוויע, סעפט. 10 (איטא). — דער אייניציקער וועג אויסטיימיר־ן א אידישע עקאנאמישע קאטאסטראפע אין לאטוויע איז אנצופאנגען די קאָ־לאניזאציע פון די אידן אין לאטוויע

אנב-אורדא

פון מארק

דאס הויז און דער דאך

ווען איר פארט צו צו א שטאט, ווארפן זיך אייך אין די אויגן דעכער און דעכער, — גלייך ווי די גאנצע שטאט וואלט באשטאנען פון בלויז דעכער.

און שרייענדיקע דעכער, — רויט, גרין, ווילבער, גאלד; שפיציקע, קיילאכ־דיקע, פלאכע.

פונדערוויזטנס זעט איר קיין זאך ניט, אויסער דעכער. ערשט ווען איר פארט אריין אין שטאט אריין, דער־זעט איר, אז די דעכער זיינען בלויז צוריקן פון הייזער.

און אוודאי זיינען די הייזער ווינ־טיקער ווי די דעכער. א הויז אז א דאך איז אפשר ניט קיין שטרה, אבער א דאך און א הויז איז גארנישט ניט ווערט.

* * *

ווען איר ניט פון דערווייטנס א כאפ מיט'ן אויג דאס אמעריקאנער אידישע לעבן, זעט איר עק אויס. אז עס איז עצטיילט אויף פארטיען.

איך וואלט געוואלט אזוי: עס זיינען דא אנווישן די אידן פון אמעריקע פאר־שיידענע באוועגונגען, — ציוניסטישע אין פארשיידענע שאטירונגען, סאצי־אליסטישע, נאציאנאל־סאציאליסטישע, קאמוניסטישע.

איר זעט די דעכער פון שטאט, און באשלוסן אז דאס איז די שטאט. אין קוקט פון דערווייטנס, ווייל אז איר נייט צו נאנט, נעמט איר בלויז באזוכ־דערע הייזער, אבער ניט קיין שטאט.

די שטאט איז אבער פארט ביים דיר דעכער לאנדשאפט, נאר אס דער קאָ־לעקטיוו גוף איינציקע הייזער, וועלכן מען קאן ניט ארומכאפן מיט'ן אויג.

* * *

די פארטייען זיינען בלויז דער אויס־בערלעך פון אונזער לעבן. אין מיר זעען זיי דערפאר ווארן זיי זיינען איבן אז דערפאר ווארן זיי שרייען צו אונז מיט זייערע ראשיקע קאליען.

זיי הויבן אבער אפילו ניט אן אריינ־ווירקונגען אין די טיפעניש פון לעבן. זיי לינן, ווי א דאך, אויף פרעמדע פלייצעס. אין זיינען ווי די קינדער וואס ווערן "גרוים" ווען זיי שטעהן זיך אויף א טיש...

אונזערע גרעסטע "נאציאנאלע" פארטייען ציילן ניט איבערן נאנצן לאנד מער מיטגלידער, ווי איין גוטע ארגאניזאציע אדער "סאסייטי" אין א גרעסערן אידישן ישוב.

קיין איינע פון אזיגע פארטיען איז אפילו נאענט צו צאל צו די קלענסטע פראָ־טעסטאנטישע אנזאציעס אין א נאציי אנאפן פארנעם.

אן אפילו מיט זייער איינפלוס, וואס איז א סך גרעסער ווי זייער צאל צו־ליב זייער אויבערשטער פאזיציע אין דער קאנצענטראציע פון כחות וואס זוכן פאר זיך אויבערשטע פאזי־ציעס. — אפילו מיט זייער איינפלוס שפרייטן זיי זיך ניט אויס ברייטער ווי א מעסיקע נאציאנאלע פראטעסטאנ־טע ארגאניזאציע.

די ציוניסטישע באוועגונג, למשל, די גרעסטע און איינפלוסרייכסטע און וויכטיגסטע אין אמעריקע כחות באַ־וועגונג אויף דער איד. נאס, און מיט לאזונגען וואס אפעליירן אזוי צו אידי־שע הערצער. — האט ניט מער ביי־שטייערער איבער נאנץ אמעריקע, ווי דער ארבעטער רינג, וואס איז ווייט ניט דער גרעסטער אידישער אורגאן, האט מיטגלידער.

* * *

דארטן, אין די טיפעניש פונם אויס־דישן לעבן אין דא אין לאנד (אין די שטאט אין קאנאדע), האבן זיך באַ־עפעסטיט די פראטעסטאנטישע ארגאניזא־ציעס: די לאנדסמאנשאפטן, די קראנקהייטס־שיין פאראיינען, די מענג־זייטיקע הילף פאראיינען, די נאלות־חסדים פאראיינען און די אנדערע.

בענערנדעס זיינען זיי לכתחילה גע־ווארן פון עקנטע אימיגראנטן אין א פרעמדן לאנד פאר קענזייטיקער הילף אין צרות אין נויט. ביסלאכווייז זיינען זיי אבער פארווענדלט געווארן אין די לאנאלן, דורך וועלכע עס פייסט די נעזעלשאפטלאכע ענערגיע פון די פאלקס־מאסן.

די אינטעליגענץ, אויסער ווען עס אין פאר איר נויטיק פראפעסיאנעל ארבעט פאר איר איינפלוס, האלט זיך פונדערווייטן פון זיי און באצייט זיך צו טיילווייזן ביטול נעפיל, אבער דערפאר טאקע קאן זיך דער פאלקס־מענש דארטן אויסלעבן נעזעל־שאפטלאך פרייער מיט זיין אומגעהו־בעטער שפראך און מיט זיינע באשיי־דענע באנריפן: ער פיהט זיך דארטן אין דער היים, צווישן איינענע מענשן, מיט דער זעלבער שפראך און מיט די זעלבע באנריפן.

* * *

כאטש אט די צאלרייכע פראטעסטאנ־טע ארגאניזאציעס זעען זיך ווייט אויס ניט אן ווי די פארטייען, אבער אין דער אמת'ן שפילן זיי אין היגן אידישן לעבן אן א פארגלייך א גרעסערע ראל פון זיי.

די דאזיקע ארגאניזאציעס זיינען די הייזער, בעת די פארטייען זיינען בלויז די דעכער. און עס וואלט געווען א גרויסער טעות אז אונזער ציים, ווען מיר איינגערירן די פאלקס כחות וואס נעפינען זייער אויסדרוק אין אט די האָ־זיקע ארגאניזאציעס.

אמת, מיר, פון דער זייט, קאנען זעען די שטאלקייט פון די דאזיקע כחות, און מיר קאנען אפט באמערקן ווי זיי ווערן פארשווענדעט אויף אומ־וויכטיקע און אפט צעשטערנדיקע זאכן.

אבער אויב צווישן דער אינטעליגענץ און די מאסן קאן בכלל ווען איינשטעלן זיך א געמיינשאפטלאכע שפראך, דאר־פן זיי באנעגענען זיך אויף אט די גע־ביטן און ארויסהעלפן איינער דעם צווייטן.

און אזא געמיינשאפטלאכע שפראך קאן איינגעשטעלט ווערן נאר דאן, ווען די אינטעליגענץ־זאל קומען אהין מיט א געפיל פון אכטונג און מיט א גוטן ווילן צו העלפן, און ניט צו באהערשן...

די נייע ווענדונג אינ'ם ציוניזם

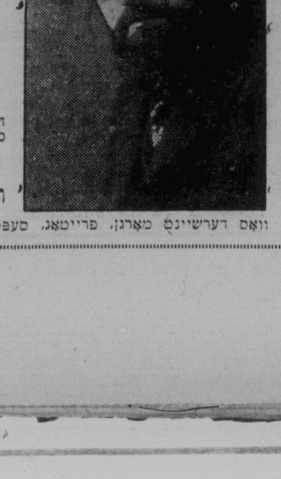

רבי י. ל. זלאטניק גלייבט, אז דער ציוניזם נעמט אן א נייע ווענדונג. און ער דער־קלערט דערמיט זיינע האנד־לונגען ביים לעצטן ציוניסטי־שען קאנגרעס אין באזעל.

רבי זלאטניק וועט פאר־עפנטלאכן א סעריע ארטיקלען איבער דעם ציוניסטישן קאנ־גרעס און וועגן זיין באזוך אין ארץ ישראל.

לייענט דעם ערשטן ארטיקל מארגן

אין

"דאס אידישע וואָרט"

דאס איז איינע פון די צאלרייכע כע אינטערעסאנטע ארטיקלען אין אונזער גרויסער, אינהאלטסרייכער

ראש השנה אויסגאבע

וואס דערשיינט מארגן, פרייטאג, סעפט. 11טן (ערב ראש־השנה).

פראווינציעלע היידרא רעדוצירט עלעקטרישע פרייזן

דער וואוקס פון נעברויך פון עלעק־טרישער ענערגיע מאכט מעגלאך צו רעדוצירן די פרייזן, — האט דערקלערט ד. ג. מעקענזי, פראווינציעלער מיניס־טער פון מינען און רעזורסן, אנאנסירנ־ווארן אין דער רעזולטאט פון זיין ווידרקטאויף דעם האט דער דירעקטער פון דער הידראָ־עלעקטריק קאָרפּאָראציע, אלטאמאנט, אנאנסירט, אז ער האט אויפגעגעבן דעם אויפ'ן דאדעמ־דיקן פלאן, אבער באזונדערס גע־טרייט.

דער ווידרקטאויף דעם האט זיך דערגעהויבן פון דער ברענדאנער סטאנציע אין דער־מיט דעם וואוקס פונ'ם טראנסמיסיע לאר.

די רעדוקציע באטרעפט אין דורכ־שניט ארום 25 פראצענט, און זי באַ־ציט זיך אויף די פאלגנדיקע ישובים:

ווינטלער, דארלינגפארד, מאניטו, לא ווייזער, פיילאט מאונט, קרינסטאל סיי־טי, קארטרייט, האלמפילד, קילארני, באזיזווין, אלטאמאנט, סאפערסטעט, סווואן לייק, פארדינאל, נאטר דאם דע לורד, ראטווילד, טרעהערן, האלאנד, סיי־פרעס ווייזער, נלעבנבארא, באלדער לייגע (פארמס), וואוואנעזא, עלקהארן, ווירד דען, רעסטאן, פייפסטאן, מעליטא, מיי־מעדאזא.

פילם פון קלינק אין הינע טעאטערס

אין ענטפער צו דער איינלאדונג וואס אין ארויסגעשיקט געווארן צו פארשיידענע ארגאניזאציעס אין קלובן, האבן א סך מענשן באזוכט די מאונט כרמל קלינק, פון פרעווי פון לעצ־טער וואר, און זיי האבן באטראכט די ארבעט וואס די דאזיקע אינסטי־טוציע טוט פאר די ניט־פארמעגלאכע חולאים.

א פילם וואס ווייזט די דעפארט־מענטס אין פארלויף פון די קלינק שטונדן, איז געגומען געווארן דיינ־ווייל אפן. דער שלוס טאג וועט אנאנ־סירט ווערן ביים סוף פון היינטיקן מאָ־נאט.

די אקזילערים רעפארגאניזירן זיך ווי־דער, נאך זייערע זומער וואקאציעס, און זיי זיינען זיך צוריק פאר דער אר־בעט לטובת דער קלינק.

—(::)—

יונגע פרוי צעברעכט א פוס ארויפגייענדיק אויף טראמווי

מרס. דארטי לעווין, 21 יאר, פון 886 דארטשעסטער עווע., האט נעכטן צעבראכן איר לינקן פיס ביים קעכעל, ווען זי האט געוואלט ארויף אויף סעלי־קירק עווענין סטריט קאר און האט געפראגן א קלאפ פון א טראמווי וואס איז געגאנגען אין דער צווייטער ריכ־טונג.

מרס. לעווין איז אפגעפירט געווארן אין דזשענעראל האספיטאל, וואו זי האט געקראגן מעדיצינישע באהאנד־לונג. זי איז אויסער וועלכער עס איז געפאר.

פיר ווייצמאן וועט ניט זיין קיין פארלאמענט קאנדידאט

לאנדאן, סעפט. 10 (איטא). — דר. חיים ווייצמאן האט אפיציעל באפול־מעכטיקט די איטא צו אנאנסירן, אז ער האט ניט בדעה ארויסצושטעלן זיין קאנדידאטור פאר'ן בריטישן פארלא־מענט.

זיינט דער פעספילד ווייסער פאפיר איז ארויסגעגעבן געווארן און דר. ווייצ מאן האט אנגעגעבן זיין רעזיגנאציע פון דער ציוניסטישער פירערשאפט, האבן זיך ארומגעטראגן קלאנגען ווענן דעם, אז ער האלט ביי ארויסשטעלן זיין קאנדידאטור פאר'ן פארלאמענט פון ווייטשעפל, דער אידישער געגנט פון לאנדאן.

—(::)—

דאקטאר גלויבט אז עדיסאן פארלירט זיינע כחות

וועסט אראנדזש, נ. דזש., סעפט. 10. — אז דער וועלט באריהמטע דערפינדער טאמאס עדיסאן פארלירט בייסלאכווייז זיינע כחות, איז דר מיי־נונג פון דר. הובערט ס. האו, זיין פערזעקלאכער דאקטאר.

עדיסאנס זון טשארלס דערקלערט אויך, אז זיין פאטער איז שוין מער ניט אזוי מונטער ווי ער איז געווען מיט א וואך צוריק.

ביידע דערקלערן אבער, אז קיין באל דיקע געפאר פאר זיין לעבן איז דער־ווייל ניטא.

—(::)—

פרעמיער און אייזנבאן מיניס־טער גרייט צו פארן קיין טשוויטשטשל

אמאוואַ, סעפט. 9. — אויב זיי וועלען ניט פארהאלטן ווערן פון דריי־נענדיקע נעשעפטן, וועט דער פרעמיי־ער מיניסטער, מר. בענעט, און דער אייזנבאן מיניסטער, דר. מעיגאן, אפ־פארן פרייטאג קיין טשוויטשטשל, דער נייער האפן אויפ'ן האדסאן יאם.

דער צוועק פון זייער נסיעה איז בייצואוואוינען דעם ארויספאר פונ'ם ערשטן טעסט טראנספארט פון תבו־אה פון דעם דאזיקן פארט.

—(::)—

א. ר. פ. ט. שול קאנצערט אפגעלייגט

דער מוטער־פראיין פון ארב. רינג פ. ט. שול בעט אונז צו מעלדן, אז דער קאנצערט אין פעלעם טעאטער אנאנ־סירט אויף סעפט. 27טן, איז אפגע־לייגט געווארן אויף זונטאג, אקט. דעם 11טן.

קוועבעקער קאנסערוואטיוון גרייט צו באקעמפן אין געריכט דערוויי־לונג פון 79 ליבעראלן

באהויפטן, אז פעלשונגען זיינען באנאנגען געווארן אין די לעצטע פראווינציעלע וואלן. — גרייטן פאנד פון 80 טויזנט דאָ. פאר דעם צוועק—הוד פארבלייבט פירער

מאנטרעאל, קווע., סעפט. 10.— די "נאציאן" מעלדעט היינט, אז דר. קאנ־סערוואטיוון זיינען גרייט צו באקעמפן אין די געריכטן יעדן איינציקן פון די 79 מאנדאטן וואס די ליבעראלן האבן געווארן ארויסגעקריגן אין די לעצטע פראווינציעלע וואלן, אוון. 24טן.

די ציטונג מעלדעט, אז די קאנ־סערוואטיוון האבן שטיל געארבעט אויף דעם פאר די לעצטע טעג, און א ספער צעלע קאמיסיע איז פארגומען מיט אנשטעלן פאסיקע אדוואקאטן אין יעדן איינעם פון די 79 ליבעראלע וואל־קרייז ען. ווען אלץ וועט זיין פארטיק, וועלן געבראכט ווערן קלאגעס פארן געריכט קעגן פעלשונגען וואס זאלן האבן באַ־נאנגען געווארן אין די וואלן. די קאנ־סערוואטיוון באהויפטן, אז טויזנטער קאנסערוואטיוון ווייזלער זיינען באַ־רייט געווארן אומגעזעצלאך פון זייער שטימהעכט.

אין יעדן פאל ווען וואלן ווערן קאנ־טעסטירט, מוז דער אנקלעגער דעפאנ־רען $1.000 ווי א משכן, אז ער האט באראנטיקטע קלאגעס. אויסער $20 גע־ריכט באלאיונגס. די קאנסערוואטיוון, ווערט באריכטעט האבן שוין צוגעוי־געקליבן א פאנד פון 80 טויזנט דאָ. פאר דעם צוועק.

דער קאמף וועט זיין באזונדערס הי־ציק אין פראנקרייך, וואו די קאנסער־וואטיוון טענה'ן, אז זיי האבן באוויזן צו פסל'ן א סך דערווייל־לט ליבעראלן. באזונדער אויפטערקואמקייט ווערט געשיינקט צו די וואל קרייזן פון סט. "נאזעט" מעלדעט היינט, אז דר קאנ־סערוואטיוון זיינען גרייט צו באקעמפן אין די געריכטן יעדן איינציקן פון די 79 מאנדאטן וואס די ליבעראלן האבן געווארן אין די לעצטע פראווינציעלע וואלן, אוון. 24טן.

די ציטונג מעלדעט, אז די קאנ־סערוואטיוון האבן שטיל געארבעט אויף דעם פאר די לעצטע טעג, און א ספער צעלע קאמיסיע איז פארגומען מיט אנשטעלן פאסיקע אדוואקאטן אין יעדן איינעם פון די 79 ליבעראלע וואל־קרייז ען. ווען אלץ וועט זיין פארטיק, וועלן געבראכט ווערן קלאגעס פארן געריכט קעגן פעלשונגען וואס זאלן האבן באַ־נאנגען געווארן אין די וואלן. די קאנ־סערוואטיוון באהויפטן, אז טויזנטער קאנסערוואטיוון ווייזלער זיינען באַ־רייט געווארן אומגעזעצלאך פון זייער שטימהעכט.

אין יעדן פאל ווען וואלן ווערן קאנ־טעסטירט, מוז דער אנקלעגער דעפאנ־רען $1.000 ווי א משכן, אז ער האט באראנטיקטע קלאגעס. אויסער $20 גע־ריכט באלאיונגס. די קאנסערוואטיוון, ווערט באריכטעט האבן שוין צוגעוי־געקליבן א פאנד פון 80 טויזנט דאָ. פאר דעם צוועק.

דער קאמף וועט זיין באזונדערס הי־ציק אין פראנקרייך, וואו די קאנסער־וואטיוון טענה'ן, אז זיי האבן באוויזן צו פסל'ן א סך דערווייל־לט ליבעראלן. באזונדער אויפטערקואמקייט ווערט געגעבן אין פרעמדן לאנד, אז קיין באל דיקע געפאר פאר זיין לעבן איז דער־ווייל ניטא.

—(::)—

שניי און קעלטן כושע־ווען איבער מערב אייראפע

פאריז, סעפט. 8.— שטורעמס, פאר־פלייצונגען, שניי און קעלטן האבן זיך די טעג דורכגעטראגן איבער מערב אייראפע.

זיבן מאטראסן זיינען אראפגעטראגן געווארן פונ'ם אטאלינישן צעשטע־רער דא רעקא אינם שטורעם. אין דייטשלאנד איז אן ארבעטער געטויט געווארן אין אייניקע זיינען פארקויפן די לאָ־מאלע עלעקטרישע סטאנציע, וואס באַ־לאנגט איצט צו דער פראווינציעלער רעגירונג, צו דער נעשאנאל לייט און פאויער קא., פון מיס־דרשא.

מעאיר רייטער אין אייניקע אל־דערמען האבן שטארק באקעמפט דעם באשלוס. זיי האבן אנגעעיינט אז אויר סער דעם אנבאט פון דער פריוואטער פראוויינשע אנגלאנד.

ברענדאן וועט שטימען וועגן פאר־קויף פון עלעקטריק סטאנציע

ברענדאן, סעפט. 10. — מיט זעקס שטימען צו פיר האט דער ברענדאנער סיטי קאונסיל באשלאסן איבערצוגעבן א גרויסע ראל אין לאנדאנער הויכער "סאסייטי". שטייגרן אבער און שלעכ־טע נעשעפטן בכלל האבן דערזוירט איר אמאליקע גרויסע חכנסה, און האט זי דערפירט צום שוועל פון באַ־קראט. איצט, ווערט באריכטעט, אז זי האט זיך אויסגעגעבייכט מיט אירע קרעדיטארן, — מיר ווייסן ניט, צו וויפל סענט אויפ'ן דאלאר, — און זי וועט שוין מסתמא זיין ווידער "אל־רייט".

דער טאג פון דעם פלעביסיט וועט שפעטער באשטימט ווערן. ער וועט באשלוס. זיי האבן אנגעעיינט אז אויר אויסגעלאזן אינ'ם טאג פון די שטאטיק וואלן, אדער פריער.

דאמפאני האבן זיי נאך אן אנבאט פון דער פראווינשל היידרא אפצוקויפן דעם פלענט פאר דער שטאט, אדער איבערלאזן אים ווייטער אין די הענט פון דער היידרא. די דאזיקע פארש־לאג, האבן זיי נע'טענה'ט, מוזן נוט אונטערזוכט ווערן, איידער מען גיט איבער איינעם פון די אנבאטן צו פלע־ביסיט.

דער טאג פון דעם פלעביסיט וועט שפעטער באשטימט ווערן. ער וועט אויספאלן אינ'ם טאג פון די שטאטיק וואלן, אדער פריער.

WED. SEPT. 9, 1931.

Classified

קלאסיפיצירטער

אגייט $2.15
" " $4.00
" " $7.50

PERSONA

KILSHAW
Auctioneers
Canada Bldg.

GIBBONS UPHOLS
METAL WOR

144-6 Fort St.,
Phone 22 66

ווינישער מאסאזש

90 Hespeler Ave.,

838 SOMERSET
Ph. 88 066

CAMPBELL B
MARBLE & GRA

25 817
National Cartage &

492 סעלקירק עווע.

AUTO TRANSPOR
BUREAU
382 Donald St.

G. P. FRIES
178 Burrows Ave., Wi

MUTUAL AGE
874 Main St.

HELP WANT

Mr. LAWRIE
of J. J. Swanson &
26 349 or evenings

THE ISRAELITE PRESS
The only Jewish Newspaper in Western Canada.
אידישע וואָרט
Office and Place of Business: Israelite Press Bldg., 165 Selkirk Ave., E.
Published daily except Saturday and Sunday.
ENTERED AS SECOND-CLASS MAIL MATTER AT OTTAWA.
Subscription: $6.00 per year.
Established 1910 Phones: 55 409—52 213
WINNIPEG — MANITOBA

א פערטל מיליאן אידן אינ'ם פראנצויזישן צפון-אפריקע

(ספעציעל פאר "דאס אידישע וואָרט")

פון י. שעכטמאן

(א בריוו פון פאריז)

בעת מיין רעדט וועגן דעם פראנ־צויזישן אידנטום, האט מיין שטענדיג אין זינען די צוויי הונדערט טויזנט אידן, וואס לעבן אין פראנקרייך גופא. מיין פארגעסט אבער דערביי, אז, חוץ אט די אייראפעאיש־פראנצויזישע אי־דען, איז אויך אין די גרענצען פון דער פראנצויזישער רעפובליק נאך א פערטל מיליאן אידן, וואס שטעלט מיט זיך פאר א גאנץ אנדערן און איינג־ארטיגן קעגנשטיט און וואס האט זיי־ער וויניק געמיינזאמעס מיט דעם אידנטום פון דער פראנצויזישער מעט־ראפארע. דאס זיינען די 65,000 אידן פון אלזשיר, די 65,000 — פון טו־נים און די 120,000 — פון מא־ראקא.

די אפשטאמונג פון די דאזיקע 250,000 אידן איז זייער א געמישטע. דער צפון־פראנצויזישער אידישער קא־ל־עקטיוו שטעלט מיט זיך פאר א היס־טאדישן אינדיווידואליזם. וועלכע האט זיך איינקריסטאליזירט און משך פון דורות. אירע הויפט עלעמענטן זיי־נען די פאלגנדע פיר:

1) א טייל פון דער בערבערישער תושבים באפעלקערונג, וועלכע האט מיט א סך דורות צוריק אנגענומען די אידישע רעליגיע און איז אינגאנצן פאר־אידישט געוואָרן.

2) אידישע אימיגראנטן פון ארץ־ישראל אין דער תקופה פון ישו הנוצ־ר׳ס אדער פון חורבן הבית.

3) אידן פון תימן און מעסאפאטא־מיע, וואס זיינען געקומען קיין צפון־אפריקע צוזאמען מיט די מיסולמאני־שע עראבערער.

4) אייראפעאישע אידן, פריער אויס־שלסלידאך ספרד׳ישע, שפעטער אבער אשכנז׳ישע, וועלכע האבן אנגעהויבן צו אימיגרירן אין די צפון־אפריקאני־שע לענדער פון דעם 14טן און 15טן יאר־הונדערט. די דאזיקע אייראפעאי־שע איינוואנדערער האבן געבילדעט אין אלזשיר, טונים און מאראקא א כין אריסטאקראטישע שיכט, וועלכע באר־הערשט דאס עקאנאמישע און געזעלל־שאפטלאכע לעבן פון דעם צפון אפ־ריקאנישן אידנטום.

פון די אלע גרונטפארשיידענע עלע־מענטן האט זיך אין פארלויף פון דו־רות אויסגעבילדעט א גאנץ איינג־ארטיגר קולטור־אינדיווידואלי־טעט. אז אנטשיידענע ראלע האט דער־ביי אין משך פון די לעצטע הונדערט יאר געשפילט דער פראנצויזישער איינ־פלוס. די פראנצויזישע אקופאציע, אנעקסיע און פראטעקטאראט (די 3 פארשיידענע פארמען) פון דער פראנ־צויזישער הערשאפט אין די צפון אפ־ריקאנישע קאלאניעס) האבן־כמעט איני־גאנצן טראנספארמירט די פיזיאלא־מיע פון דעם צפון אפריקאנישן אי־דישן ישוב. די אידן האבן איבערגע־נומען נים נאר אייראפעאישע קליי־דער, נאר אויך די אייראפעאישע מענ־טאליטעט. די פראנצויזישע שפראך, די פראנצויזישע קולטור שפילן איצט שוין אן אנטשיידנדע ראלע. אראב־ביש בלייבט נאך אלץ די שפראך פון דעם מארק, פון דעם טאג־טעגלאכן פארקער מיט דער ארומיקער באפעל־קערונג. אפט אפילו דאס לעבן פון דער פאמיליע. אבער איז ווערט אלץ מער אריינגעשטופט אין דעם געזעל־שאפטלאכן און קולטורלען לעבן. און דער יונגער דור איז שוין כמעט אינ־גאנצן אסימילירט. א קאלאמאלע ראָ־לע האט אין אט דעם אסימילאציע פראצעס געשפילט דער "אליאנס אין־ראליט" מיט זיינע שולן.

איצט האט זיך דאס צפון־אפריקא־נישע אידנטום אין א געוויסער מאס סטאביליזירט. דאס איז א סטאביל־ער ישוב, וואס פארגרעסערט זיך כסדר. זיין וואוקס איז אבער א רעזולטאט פון א אימיגראציע פון אנדערע לענדער, — ווי דאס איז דער פאל ביי דער אייראפעאישער ניט־אידישער באַ־פעלקערונג, — נאר, דער עיקר, פון דער נאטירלאכער פארמערונג. א הויי־כער געבורטן־פאציענט און פאר־ה־ייט, די 65,000 — פון טו־נים און די 120,000 — פון מא־ראקא.

די אפשטאמונג פון די דאזיקע 250,000 אידן איז זייער א געמישטע. דער צפון־פראנצויזישער אידישער קא־ל־עקטיוו שטעלט מיט זיך פאר א היס־טאדישן אינדיווידואליזם. וועלכע האט זיך איינקריסטאליזירט און משך פון דורות. אירע הויפט עלעמענטן זיי־נען די פאלגנדע פיר:

1) א טייל פון דער בערבערישער תושבים באפעלקערונג, וועלכע האט מיט א סך דורות צוריק אנגענומען די אידישע רעליגיע און איז אינגאנצן פאר־אידישט געוואָרן.

2) אידישע אימיגראנטן פון ארץ־ישראל אין דער תקופה פון ישו הנוצ־ר׳ס אדער פון חורבן הבית.

3) אידן פון תימן און מעסאפאטא־מיע, וואס זיינען געקומען קיין צפון־אפריקע צוזאמען מיט די מוסולמאני־שע עראבערער.

4) אייראפעאישע אידן, פריער אויס־שלסלידאך ספרד׳ישע, שפעטער אבער אשכנז׳ישע, וועלכע האבן אנגעהויבן צו אימיגרירן אין די צפון־אפריקאני־שע לענדער פון דעם 14טן און 15טן יאר־הונדערט. די דאזיקע אייראפעאי־שע איינוואנדערער האבן געבילדעט אין אלזשיר, טונים און מאראקא א כין אריסטאקראטישע שיכט, וועלכע באַ־הערשט דאס עקאנאמישע און געזעלל־שאפטלאכע לעבן פון דעם צפון אפ־ריקאנישן אידנטום.

פון די אלע גרונטפארשיידענע עלע־מענטן האט זיך אין פארלויף פון דו־רות אויסגעבילדעט א גאנץ איינג־ארטיגר קולקטיווע אינדיווידואלי־טעט. אז אנטשיידענע ראלע האט דער־ביי אין משך פון די לעצטע הונדערט יאר געשפילט דער פראנצויזישער איינ־פלוס. די פראנצויזישע אקופאציע, אנעקסיע און פראטעקטאראט (די 3 פארשיידענע פארמען) פון דער פראנ־צויזישער הערשאפט אין די צפון אפ־ריקאנישע קאלאניעס) האבן־כמעט אינ־גאנצן טראנספארמירט די פיזיאלא־מיע פון דעם צפון אפריקאנישן אי־דישן ישוב. די אידן האבן איבערגע־נומען נים נאר אייראפעאישע קליי־דער, נאר אויך די אייראפעאישע מענ־טאליטעט. די פראנצויזישע שפראך, די פראנצויזישע קולטור שפילן איצט שוין אן אנטשיידנדע ראלע. אראב־ביש בלייבט נאך אלץ די שפראך פון דעם מארק, פון דעם טאג־טעגלאכן פארקער מיט דער ארומיקער באפעל־קערונג. אפט אפילו דאס לעבן פון דער פאמיליע. אבער איז ווערט אלץ מער אריינגעשטופט אין דעם געזעל־שאפטלאכן און קולטורלען לעבן. און דער יונגער דור איז שוין כמעט אינ־גאנצן אסימילירט. א קאלאמאלע ראָ־לע שפילט אין דער ארט־ישראל אין דער תקופה פון ישו הנוצ־ר׳ס אדער פון חורבן הבית.

איצט האט זיך דאס צפון־אפריקא־נישע אידנטום אין א געוויסער מאס

Robin Hood FLOUR

איערע יום־טוב־דיקע חלות און געבעקסן
וועלן האבן א בעסערן טעם און פיינערן געשמאק, ווען איר באקט מיט ראבין הוד מעל

דעם
רב'ס טאָכטער
א העכסט שפּאַנענדיקער ראָמאַן פון דעם אידישן לעבן אין מיטל־אַלטער
פון לעאָן וויעזענפעלד

(פאָרזעצונג)

— מוטער! — האט עמעריך אויס־גערופן — מוטער, איך האב נים גע־קאנט אנדערש האנדלען, ווייל די פריי־צעסן איז נים נאך מיין נעשמאק. זי איז נים די פרוי, ווענן וועלכע ר איך האב גע'חלום'ט, ווענן וועלכער איך האב פאנטאזירט . . .. זי איז ווייט, זייער זייט פון מיר, און איך וואלט קיינמאל נים געווען גליקלאך ווענן איך וואלט זי נעמאכט פאר מיין פרוי.

— דאס רעדסטו אזוי ווייל דו האסט זיך פארליבט אין א שמוציקער אידי־שער מיידל! — האט די פרינצעסן מיט כעס אויסגערופן.

איינזעענדיק, אז דער ווערטער־מאכף צווישן דער פרינצעסן און דעם פרינץ וועט זיי פארפירן צו ווייט און האבן ווייטערייכנדע פאלגן, האט זיך דער גוטמוטיקער קאנצלער אריינגע־מישט, און ער האט מיט אלע כחות געווזוכט צו באראויקן דער פרינצעסן. נאך א ווייל האט זיך עס אים איינ־געגעבן.

— גוט, איך וועל גערן אלץ פאר־געסן, — האט די פרינצעסן געזאגט, — איך וועל דיר מוחל זיין. אבער איך וועל דאס טאן נאר אונטער איין באדינג: אויב דו וועסט באלד, מאר־נען פארלאזן טירנא און דו וועסט אפ־פארן קיין טעשען.

קיין טעשען? — האט דער פרינץ אין דער גרעסטער איבערראשונג אנים־גערופן.

— יא, — האט די פרינצעסן גע־ענטפערט, — דו מוזט באלד פארן קיין טעשען, זיך דארטן אנטשולדיקן פאר דער פירסטן אלעקסאנדרא און אי־ן בערהויפט פאר דער פרינצעסן העלענא, און ביי איר בעטן איר האנט. איך בין זיכער, אז זיי וועלן דיר מוחל זיין אין זיי וועלן דיר אויפנעמען מיט אפע־נע הענט.

— אבער מוטער, — האט דער פרינץ נעשאמלט, — איך האב דאך אייך שוין פריער געזאגט, אז איך וועל די פרינצעסן קיינמאל נים קאנען ליבן מיט מיין גאנצן הארצן און נש־מה . . .

— דאס זיינען דערקלערונגען, וועל־כע דו וועסט קאנען מאכן דיין אי־דישער גליבטער, — האט די פרינ־צעסן צו דער אלטער קעניגין גערופן, — דאס איז אלץ נים אמת, אלץ לוגן! דו ווייסט, אז דו ליבסט דיין מוטער, אז דו ווייסט, אז דו ווייסט, אז דו ווייסט

אין פלאַנטער פון לעבן . . .

א העכסט שפּאַנענדער ראָמאַן פון דעם מאָדערנעם אידישן לעבן אין אַמעריקע

פון מ. ס.

(פאָרזעצונג)

— טוט עס ניט! איר זאָלט עס ניט טאָן! האָט רעי אין דער זעלבער צייט אויסגעשריען מיט אַלע כחות, — טוט עס ניט, אויב איר ווילט מיך ניט פאַרלירן אַלס אייער פריינט.

נער האָט אַרונטערגעלאָזן דעם קאָפּ. — יאָ, ביסט גערעכט, — האָט ער געזאָגט.

— די טעקסי וואַרט אויף מיר... איך מוז גיין אַהיים. — האָט זי געזאָגט צו אים און האָט לאַנגזאַם אַרויסגעצויגן איר האַנט פון זייער.

— ווער איז זי? זאָג מיר... האָט ער זיך געבעטן ביי איר, ווען רעי איז שוין געווען אין דער מאַשין.

— וואָס איז דער חילוק? — האָט זי אַזוי ווי פריער געענטפערט, — איך האָט אויף אייער לעבן איר נאָכאַמאָל ניט געהערט.

— פונדעסטוועגן... רעי... זאָג מיר.

— זי הייסט לוסי. לוסי גאַרבער, — האָט רעי געענטפערט און האָט פאַרמאַכט דאָס טירל.

— ווי? ווי? — האָט נער איבערגעפרעגט און האָט אַזוי ווי אַ לאָז געטאָן זיך נאָך דער מאַשין, וועלכע האָט אָנגעהויבן אַוועקפאָרן

די מאַשין איז אַוועק. נער איז געבליבן שטיין אויף זיין אָרט. ער האָט זיך אַ כאַפּ געטאָן מיט ביידע הענט פאַרן קאָפּ. גוידער איז אים פינסטער געוואָרן פאַר די אויגן. ווידער האָט אים אָנגעהויבן שווינדלען און עס האָט זי אים אויסגעוויזן אַז ער הויבט ווידער אָן פאַלן אין אַ טיפן אָפּגרונט. ער האָט זיך שנעל צוגערוקט צו די טרעפּ און איז אַן כח דאַרט אויפגעגאַנגען.

די קאַלטע נאַכט אים דורכגענומען און האָט אים געקוישט. די קאָפּ שווינדלעניש איז באַסלאַכווייז אַוועק, ער האָט געעפנט די אויגן און האָט מיט פאַרוואונדערונג געקוקט אַרום זיך.

— וואו בין איך דאָ? וואָס טוט זיך דאָ מיט מיר? — האָט ער ווי געפרעגט זיך אַליין. ער האָט אָנגעהויבן איבערגעפינען ביי זיך אין געראַנק אַלעס וואָס ער האָט דורכגעלעבט אין דער האַוויקער נאַכט, און אַלץ וואָס ער האָט געזען מיט זיינע אויגן און געהערט מיט זיינע אויערן... ווער וואָלט זיך געקאָנט ריכטן אַז זיינע איינענע פיס וועלן אים פירן אויפ'ן וועג וואו ער וועט באַגעגענען זיין קינד.. און אויף אַזאַ מערקווירדיקן אופן... זיין קינד... זיין בעבי, זיך געבעטן ביי איר, וועגן רעי אין שוין געזעסן אין דער מאַשין.

— וואָס איז דער חילוק? — האָט זי אַזוי ווי פריער געענטפערט, — איך האָט אויף אייער לעבן איר נאָכאַמאָל ניט געהערט.

— פונדעסטוועגן... רעי... זאָג מיר.

— זי הייסט לוסי. לוסי גאַרבער, — האָט רעי געענטפערט און האָט פאַרמאַכט דאָס טירל.

— ווי? ווי? — האָט נער איבערגעפרעגט און האָט אַזוי ווי אַ לאָז געטאָן זיך נאָך דער מאַשין, וועלכע האָט אָנגעהויבן אַוועקפאָרן

די מאַשין איז אַוועק. נער איז געבליבן שטיין אויף זיין אָרט. ער האָט זיך אַ כאַפּ געטאָן מיט ביידע הענט פאַרן קאָפּ. גוידער איז אים פינסטער געוואָרן פאַר די אויגן. ווידער האָט אים אָנגעהויבן שווינדלען און עס האָט זי אים אויסגעוויזן אַז ער הויבט ווידער אָן פאַלן אין אַ טיפן אָפּגרונט. ער האָט זיך שנעל צוגערוקט צו די טרעפּ און איז אַן כח דאָרט אויפגעגאַנגען.

די קאַלטע נאַכט אים דורכגענומען און אַביסל אָפּגעפרישט. די קאָפּ שווינדלעניש איז באַסלאַכווייז אַוועק, ער האָט געעפנט די אויגן און האָט מיט פאַרוואונדערונג געקוקט אַרום זיך.

— וואו בין איך דאָ? וואָס טוט זיך דאָ מיט מיר? — האָט ער ווי געפרעגט זיך אַליין. ער האָט אָנגעהויבן ביי זיך אין געראַנק אַלעס וואָס ער האָט דורכגעלעבט אין דער האַוויקער נאַכט, און אַלץ וואָס ער האָט געזען מיט זיינע אויגן און געהערט מיט זיינע אויערן... ווער וואָלט זיך געקאָנט ריכטן אַז זיינע איינענע פיס וועלן אים פירן אויפ'ן וועג וואו ער וועט באַגעגענען דאָס אַזוי ווי אַ לאָז געטאָן אויף אַ מערקווירדיקן אופן... זיין קינד... זיין בעבי, זיך געבעטן ביי איר, וועגן רעי אין שוין געזעסן אין דער מאַשין.

— וואָס איז דער חילוק? — האָט זי אַזוי ווי פריער געענטפערט, — איך האָט אויף אייער לעבן איר נאָכאַמאָל ניט געהערט.

— פונדעסטוועגן... רעי... זאָג מיר.

— זי הייסט לוסי. לוסי גאַרבער, — האָט רעי געענטפערט און האָט פאַרמאַכט דאָס טירל.

— ווי? ווי? — האָט נער איבערגעפרעגט און האָט אַזוי ווי אַ לאָז געטאָן זיך נאָך דער מאַשין, וועלכע האָט אָנגעהויבן אַוועקפאָרן

די מאַשין איז אַוועק. נער איז געבליבן שטיין אויף זיין אָרט. ער האָט זיך אַ כאַפּ געטאָן מיט ביידע הענט פאַרן קאָפּ. גוידער איז אים פינסטער געוואָרן פאַר די אויגן. ווידער האָט אים אָנגעהויבן שווינדלען און עס האָט זי אים אויסגעוויזן אַז ער הויבט ווידער אָן פאַלן אין אַ טיפן אָפּגרונט. ער האָט זיך שנעל צוגערוקט צו די טרעפּ און איז אַן כח דאָרט אויפגעגאַנגען.

די קאַלטע נאַכט אים דורכגענומען און אַביסל אָפּגעפרישט. די קאָפּ שווינדלעניש איז באַסלאַכווייז אַוועק, ער האָט געעפנט די אויגן און האָט מיט פאַרוואונדערונג געקוקט אַרום זיך.

— וואו בין איך דאָ? וואָס טוט זיך דאָ מיט מיר? — האָט ער ווי געפרעגט זיך אַליין. ער האָט אָנגעהויבן ביי זיך אין געראַנק אַלעס וואָס ער האָט דורכגעלעבט אין דער האַוויקער נאַכט, און אַלץ וואָס ער האָט געזען מיט זיינע אויגן און געהערט מיט זיינע אויערן... ווער וואָלט זיך געקאָנט ריכטן אַז זיינע איינענע פיס וועלן אים פירן אויפ'ן וועג וואו ער וועט באַגעגענען דאָס אַזוי ווי אַ לאָז געטאָן אויף אַ מערקווירדיקן אופן... זיין קינד... זיין בעבי,

שיקט אונז אייער קאָוט סוט אָדער דרעס

פאַר איינגעלתייסן

טעלעפאָנירט 89 304

(דריי ליינס)

UNITED DYERS & CLEANERS LTD.

593 NOTRE DAME AVE.

PHONE 89 304

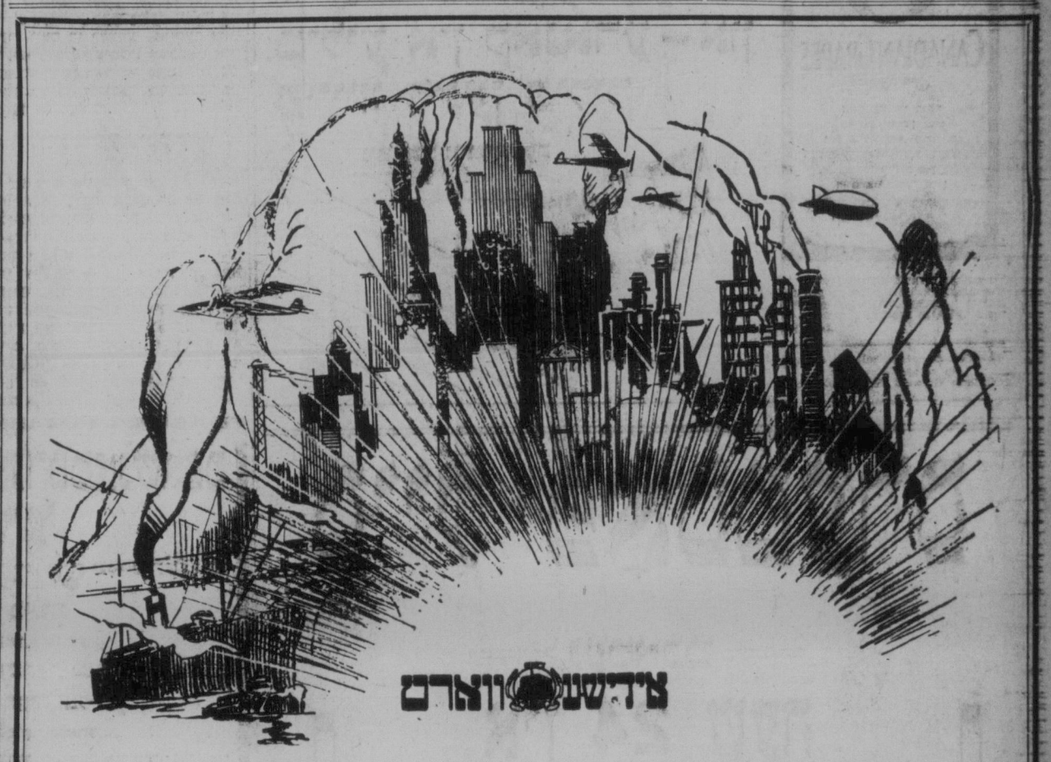

ווען "גוטע צייטן" וואָלטן געווען אַ שטענדיק זיכערע זאַך, וואָלטן מענשן נעהאַט ווייניק צו זאָרגן — זיי וואָלטן זיך ניט געראַדט אַנשטרענגען — זיי וואָלטן פאַרלאָרן זייער אַמביציע, זייער שטרעבונג צו עטוואָס בעסערס, העכערס . . .

דער איצטיקער "קריזיס", דער חורבן וואָס די "דעפּרעסיע" האָט פאַראורזאַכט, דאָס איז ניט מער ווי דער אויסדרוק פון אַ שטילשטאַנד, אַ פויזע, צוליב צוויי ריזיקע כוואַליעס פון "פּראָספּעריטעט" — די וואָס איז אַוועק — און די וואָס איז אויפ'ן וועג . . .

"דאָס אידישע וואָרט" איז פאַר יאָרן לאַנג געווען פאַרבונדן מיט די דערפאָלגרייכסטע אונטערנעמונגען. די זייטן פון איין איינציקער אַלטער אויסגאַבע פון אונזער צייטונג אַנטהאַלט אַ גלענצנדע זאַמלונג פון "אַדווערטייזמענטס" וואָס שפּיגלט אָפּ דעם גוטן האַנדלס־צושטאַנד פון יענע "גוטע צייטן".

די סוחרים וועלכע זיינען לעצטנס געצוואונגען געוואָרן צו אָפּזאָגן אַ טייל פון זייערע אַרבעטער, "שניידער" דעם נעהאַלט פון זייערע אָנגעשטעלטע, און פאַרקלענערן זייערע הוצאות, וואָלטן נעדאַרפט דורכבלעטערן די פריעריקע אויסגאַבן פון "דאָס אידישע וואָרט" — זיי וואָלטן זיך איבערצייגט, אַז די איצטיקע שווערע טעג זיינען ניט מער ווי אַ מיטל פאַר גרעסערע אַנשטרענגונגען.

"אַדווערטייזינג" ווערט מיט דעם באַטראַכט ווי די לעבנס־קראַפט פון האַנדל. "אַדווערטייזינג" איז דער זיכערער גרונד־שטיין פאַר די ניט זיכערע פוס־טריט אויף דעם וועג צו דערפאָלג . . .

טרייבט אַוועק דעם "קריזיס" — דורך 'אַדווערטייזן' אין "דאָס אידישע וואָרט" — אין דעם גרויסן, רייכן ראש השנה נומער און דערנעענטערט צו זיך

פּראָספּעריטעט און גוטע צייטן.

טעלעפאָן 52-213

The Israelite Press Ltd.

165 Selkirk Ave., East — Winnipeg

ברכת אדמו"ר ממאקאריוו

לשנת

"אך טוב וחסד יהיה לכלנו כל השנה"

לכל ידידי א"ש!

קבלו נא לשנה החדשה את ברכתי. יתן השי"ת לכלכם וב"ב שנת שובע שמחות ונחת זה מזה, שנת שפע, פרנסה והצלחה וכתיבה וחתימה טובה, כחפצם וכחפץ ידידכם עוז המעתיד תמיד בערכם לטוב לכם כל הימים.

שמואל אבא בהרב הצדיק
המפורסם מוהר"ר,
משה מרדכי זצוקל"ה
ממאקאריוו

ס'איז בלויז 2 טעג צו יום-טוב

אייער טלית געקלינט פאַר אייך פריי מיט יעדן אָרדער פון $2.00

מענערשע סוטס און ליידיס דרעסעס, דרייי קלינד ---------- **$1.00**

לייגט ניט אָפּ אויף שפּעטער — טעלעפאָנירט אונז גלייך מיר וועלן אייך צושטעלן אייער אָרדער אין 24 שטונדן

יוסף מייערסאָן — יוסף אַלין

JAMES DYERS & CLEANERS

72 Marion St., Norwood — PH. 201 117—2 Lines

רעדוואוד פּאַבליק מאַרקעט

רעדוואוד און מיין סטריט

פרוכטן, פליישן, פאָולטרי (עופות), פיש, פּוטער, מילך, אייער, גראַסערים, קאָנפעקשאָנערי לייט לאָנטשעס, געבעקס פּראָדוקטן

און א. וו.

קויפט איין דאָ פאַר די יום טובים צו פּראָדוצירערס פריינ

עס וועט זיך אייך באַצאָלן! — קומט און איבערצייגט זיך!

אָפן יעדן טאָג ביז 9.30 אָוונט

גוטע נייעס

א גרויסער סטאָק פון אַלערליי שיך פאַר מענער, פרויען און קינדער אין ערשט אָנגעקומען. צוליב אייער איינגעגעבן בעגעפיט זאָלט איר היינטיקן ערב יום־טוב קויפן אייערע שוך שוכוואַרג אין

טרעגובאָוס שוך סטאָר

מיר וועלן אייך באַהאַנדלען אַרענטלאַך און מיר וועלן אייך געבן דעם בעסטן פריי נאָך דער צייט נאָך. פאַרגעסט ניט דעם אַדרעס — מיר האָבן נאָר איין סטאָר

ROYAL SHOE STORE
836 Main St. — Winnipeg

מרס. חנה בעללאַס ע"ה

מיר דריקן אויס אונזער טיף־סטען מיטגעפיל און טרייסט צו די זין, טעכטער, איידעם און צו דער נאָכצער משפּחה אויף דעם פאַרלוסט פון זייער ליבער מוטער. מיר ווינשן זיי אַלעמען קיינמאָל מער פון קיין צער ניט וויסן.

מר. און מרס. הערי קאַפּלאַן
און קינדער
286 מאַקדאָנעל עוועניו.

פאַדערן רעכט פאַר איר. שולן אין פּוילן

וואַרשע, סעפּט. 9 (איטאַ).— 2.100 קינדער פון די צישאַ שולן, 120 לעראַר און 500 עלטערן האָבן דאָ דורכגעפירט אַ דעמאָנסטראַציע איבער די אידישע נאָסן. זיי האָבן געטראָגן 20 פּאַנען, אויף וועלכע עס זיינען געווען אויפשריפטן וואָס פאַדערן אויף די רעגירונג צו סובסידירן די שולן וואָס לערנען מיט די קינדער אויף זייער מוטערשפּראַך, און צו פאַרגאַרן די קינדער מיט מאַלצייטן אין די שולן.

די דעמאָנסטראַציע איז דורכגעפירט געוואָרן אויף אַ פּרידלאַכן אופן, און וועלכע ס'איז אָנצוזעהן.

(—):::(—)

אַנטעריאָ שוויצט, אַל-בערטאַ ציטערט פון קעלט

מזרח קאַנאַדע, אַבערהויפּט אַנטעריאָ, האָט נעכטן געשוויצט אין זומער־היצע היץ. אין אַנטעריאָ האָט די טעמפּעראַטור דערגרייכט ביז 90 גראַד אין אַ סך פּונקטן.

און צו דער זעלבער צייט האָט אַלבערטאַ נעכטן געציטערט פון קעלט, און אין אַ צאָל פּונקטן איז געפאַלן דער ערשטער שניי פון'ם סעזאָן.

די אויסזיכטן פאַר די איבעריקע טיילן פון די פריידיס זיינען — קילער ווי וועטער. אין אַנטעריאָ האָלטן די היצע דערוויל אָן.

(—):::(—)

קאַלגאַרי, אַלבערטאַ, סעפּט. 10. — אַ קאַלגאַריער "בעזנעס קאַלעדזש" מיט אַ אָפּטיילונג אין לעטבריידזש, האָט אָנגעסירט, אַז סטודענטן פון פאָרסט וועלן קאָנען באַצאָלן שכר לימוד מיט סענט אַ בושל איבער'ן לויפנדן פּרייז וועט דערלויבט ווערן אויף דעם שכר לימוד.

חוה האָט ליבלאַך געשמייכלט: — נו, וואָס ביסטו שטיל געבליבן? מיין קינד? שעמסטו זיך פאַר דער מאַמען?

— אַ, מיטער, האָט בען געשטאַמלט באַהאַלטנדיק דעם קאָפּ אין איר שויס.

די מוטער האָט אַ זיפץ געטאָן.

— אוואַרע,— האָט זי געזאָגט שטילערהייט ווי צו זיך אַליין, — האָב איך זיך אַמאָל אַנדערש פאָרגעשטעלט דעם איצטיקן מאָמענט.

בען האָט פאַרוואונדערט געקוקט אויף איר: — וואָס מיינסטו, מיטער?

חוה האָט געשווייגן און האָט הינטערטעקוויילאַכט אויסגעווישט אַ טרער.

דאַן האָט זי זיך אומגעקערט צו איר זון און האָט געזאָגט: — דיין פרייד, אונזער פרייד, וואָלט געווען אַ דאָפּלטע, ווען דיין פאָטער וואָלט געווען דערביי...

— אַ, מאַמע... האָט בען אויסגערופן.

— וואָס מיין קינד, האָסטו דען דיין פאָטער פאַרגעסן? איז עס דען ניט די פליכט פון אַ קינד צו געדייגקען זיין טייטן פאָטער אין דעם טאָג פון זיין גליק?

— ניין, ניט האָב מיין איך, מאַמע... אוואַרע האָב איך מיין פאָטער ניט פאַרגעסן... דו ווייסט עס, מאַמע . . . אָבער . . .

— אָבער וואָס?

— דו ווייסט אַלעמאָל, ווען דו דערמאָנסט דעם פאָטער נו, ס'איז דאָך שוין אַזוי לאַנג אַז ער איז געשטאָרבן.

חוה האָט געקוקט ערגעץ ווייט פאַר זיך מיט אויגן וועלכע זיינען געווען פול אָנגענאָסן מיט טרערן.

— געשטאָרבן... טויט — האָט זי געשאָקלט מיט'ן קאָפּ — דאָס אַלץ איז אמת, אָבער פאַר מיר לעבט ער נאָך פונקט אַזוי ווי אַמאָלסט... מיט זיבן יאָר צוריק . . .

— אָבער מען קאָן אייביק ניט קלאָגן, מאַמע, — האָט בען געזאָגט.

— איך קלאָג ניט, — האָט חוה געפּרוווּט צוריק אָנהויבן שמייכלען. — אַ סך הערסטן מיך קלאָגן? . . .

— דו ביסט דאָך נאָך אַזוי יונג, מאַמע . . . דאָס לעבן האָט דאָך נאָך אַזוי פיל פרייד פאַר דיר . . .

— רעד ניט אַזוי, בען... דו ווייסט, אַז מיין האַרץ איז פאַרשלאָסן פאַר פרייד . . .

— צוליב אונז, צוליב דיינע קינדער, האַרסטסו עס טאָן.

— מיינע קינדער וועלן האָבן זייער אייגענע פרייד.

— אונזער פרייד וועט קיין פרייד ניט זיין, אויב דו, מאַמע, וועסט ניט זיין גליקלאַך צוגלייך מיט אונז.

חוה האָט ארונטערגעלאָזן דעם קאָפּ און האָט שטיל געענטפערט: — איך וויים וואָס דו מיינסט. מיין קינד. אָבער.. לאָמיר בעסער ניט ריידן דער־פון... שטיי אויף, בען, וועסטו עסן ברעקפעסט... דו האָסט דאָך היינט אַן אָפּוינטמענט מיט באַרנאַטי, יאָ?

— יאָ, מאַמע, איך שטיי גלייך אויף. איך האָב היינט גראָד נאָך אַן אָפּאָינטמענט, מאַמע, — האָט בען געזאָגט, קוקנדיק דער מוטער גלייך אין די אויגן

חוה האָט אים געענטפערט מיט אַ שמייכל: — איך וויים, איך וויים, מיין קינד... זי איז אַ שיין, ליב מיידל... איך האָף אַז דו וועסט זיין גליקלאַך מיט איר...

אין דער מינוט האָט דער טעלעפאָן אָנגעהויבן קלינגען.

— טו זיך אָן, בען, — האָט חוה איילנדיק גערעדט צו אים, — איך וועל אַרונטערלויפן ענטפערן דעם טעלעפאָן.

בען איז אַ גליקלאַכער אַרונטער פון בעט, האָט זיך אויסגעצויגן אין זיין גאַנצער לייגן און האָט אַרויסגעשפּאַרט די ברוסט זיין פאַראויס. ער האָט זיך אַוועקגעשטעלט קעגן שפּיגל און האָט מיט לאַכנדיקע אויגן געקוקט אויף זיך אַליין.

— ענדלאַך, ענדלאַך! האָט ער גערומלט צו זיך אַליין, — ענדלאַך האָב איך איר האַרץ באַזיגט, איר האַרץ געוואונען! ענדלאַך האָב איך אויפגעוועקט דאָס געפיל וואָס האָט די אַלע יאָרן גערעמלט אין איר האַרצן...

— בען, בען! האָט זיך אין דער מינוט דערהערט דער מוטערס קול.

— ס'איז פאַר דיר. ס'וויל ריידן צו דיר.

— צו מיר? ווער וויל ריידן צו מיר אַזוי פרי? — האָט בען געענטפערט און האָט אין איינוועגס אָנגעטאָן זיין מאַרגן כאַלאַט, ווען ער איז אַרונטערגעקומען אונטן, איז די מוטער אים אַנטקעגן געקומען מיט אַ שמייכל.

— ווער איז עס, מאַמע? — האָט ער געפרעגט.

— טרעף... — האָט זי געשמייכלט.

— לוסי? האָט בען איבערגעפרעגט.

די מוטער האָט נאָר ניט געזאָגט. זי האָט נאָר מיט ליבע געקוקט אויף איר גליקלאַכן זון. בען איז צוגעלאָפן צום טעלעפאָן און האָט אים מיט האָסט אַ כאַפּ געטאָן אין ביידע הענט.

— אַ, לוסי דיר!..

חוה איז אַריין אין קיך און האָט דורך דער טיר געקוקט אויף איר זון און האָט זיך געפרייט מיט זיין גליק. טרערן זיינען איר געשטאַנען אין די אויגן. טרערן פון גליק און פון פרייד. טרערן וואָס זיינען געווען געמישט מיט אַ נאָענעיש ביים האַרצן.

אין אַ מינוט אַרום, נאָכדעם ווי בען האָט אויפגעהאַנגען דאָס רעכט פון טעלעפאָן, איז ער צוגעלאָפן צו דער מוטער און האָט זי אַרומגעכאַפּט און האָט זי גערריקט צו זיך: — אַ, מאַמע, לוסי קומט באַלד אַהער.

— לוסי?

— יאָ, מאַמע... זי איז אַזוי גליקלאַך. זי האָט, זאָגט זי, אַ גאַנצע נאַכט ניט געקענט אַן אויג צומאַכן... ס'איז אַלץ, זאָגט זי, געקומען אַזוי שנעל. אַזוי אומדערוואַרטעט... אַזוי ווי אַ פייער וואָלט זי אַרומגעכאַפּט.

— איך ווייס ניט וואָס די הערסט, מיין זון — האָט חוה געזאָגט און האָט גענעלעט איר גליקלאַכן זון.

— אַ? די ווייסט ניט? וואָס הייסט די ווייסט ניט? דאָס רעד איך דאָך פון איר... פון לוסין...

(ווייטערעס קומט)

קלאַסיפייד סעקשאָן — Classified Section

ספּעציעלע פּריזן פאַר אַדווערטייזינג אין דער קלאַסיפיצירטער אָפּטיילונג:

איין מאָל, 5ס. פאַר אַנייט ליין	3 מאָנאַטן, $2.15 אַנייט ליין
פאַר אַ וואָך, 20ס. " "	6 מאָנאַטן, $4.00 " "
פאַר אַ מאָנאַט, 75ס. " "	פאַר 1 יאָר, $7.50 " "

:: פערזענלאַכעס ::
PERSONAL

היים און אָפּיס פאַרניטשער פאַרלאַנגט
פאַר מזומן געלט.
KILSHAW'S
Auctioneers
Canada Bldg. — Phone 29 040

GIBBONS UPHOLSTERY & METAL WORKS
צוזאַמענשטעלונג אַרבעט אַ ספּעציעלטי
עקספּערט אַרבעט
ראַדיאַיטאָרס, באַדי אַרבעט, טאַנקס,
אַפּהאַלסטערי
144-6 Fort St., cor. York
Phone 22 667

שדכנים ביוראָ

ליידיס און דזשענטלמען פון יעדן עלטער און קלאַס. אייניקע מיט געלט און הייסען, נאָר זיי זיינען איינזאַם; פרייוואַטע גרענאַטעס שידוכים אַראַנזשירט, שטריינגענהייט. זייער קליינע שרכנות געלט. קומט אָדער שרייבט — די מענערדזשער, רום 2, 882 דאַנאַלד סט., 4 טירן פון נאָטר דיים עוועניו.

מעדיצינישער מאַסאַזש
מרס. ה. עדעלסאָנאָוויץ, פּראָפעסיאָנעלע מאַסאַזשיסטן, אויסגעפּרובירטער דערפאָלג אין באַהאַנדלען פאַראַליזעס און אַלע מאַרטעס פון רומאַטיזם.
838 SOMERSET BLOCK
Ph. 88 066 — Res. 56 766

CAMPBELL BROS. MARBLE & GRANITE CO.
מיר ספּעציאַליזירן זיך אין מאַכן פאַרשיידענע אידישע מצבות — זעט אונז זער אויסשטעלונג אייזדער איר באַשטעלט ערגעץ אַנדערש. אונזערע פּריזן זיינען זייער מעסיקע.
90 Hespeler Ave., Phone 501 495

מואוויינג — פּעקינג
קרייטינג — שיפּינג
25 817 — מינימום — 25 817
National Cartage & Storage Ltd.

כ. הערמאַן, 492 סעלקירק עוועניו. אַנטקעגן אָרעקעקיס סטאָר. ערשט קלאַסיקער קער זייגערמאַכער און באַלדשניידער. אַרבעט געמאַכט צו סעמיקע פּריזן.

מיר האָבן קאַרס וואָס פאָרן יעדן טאָג אין אַלע דירעקשאָנס
מאָטאָר טורינסטן
מאַכט אייערע רעזערוואַציעס אין פאַראויס.
AUTO TRANSPORTATION BUREAU
382 Donald St. — Phone 86 139

שפּייז פּעקלאַך קיין רוסלאַנד
צוליב די נייע רעגולאַציעס ווערן שפּייז פּעקלאַך צוגעשטעלט צו אייערע פריינט פון דיוטי. קומט אַריין אַדרעס שרייבט פאַר אַ פּריזן ליסט צו:
G. P. FRIESON
178 Burrows Ave., Winnipeg, Man.

נעשעפט געלעגנהייטן

צו פאַרקויפן אַ סעקאָנד האַנד סטאָר מיט סטאָק אָדער אָן סטאָק. אַ גרויסער סנעף. זיך ווענדן אין 213 לאַנאַן עוועניו.

S S S S S S S S S

אַ שיינע קליינע גראָסערי און קאָנפעקשאָנערי ביזנעס אין גוטן לאָקאַליטעט מיט סטאָק און פיקסטשורס. צו אַרייַנבייטן אויף אַ 6 רום הויז אין אַ גוטן לאָקאַליטעט. פאַר איינצעלהייטן טעלעפאָנירט צו
Mr. LAWRIE
of J. J. Swanson & Co. Ltd.
26 349 or evenings 56 471

אַ סטאָר מיט רומס אין אַ גוטן רעזידענשיעל לאָקאַליטעט. רענט ביליג. קויפן פיקסטשורס און סטאָק איבערצונעמען. זיך ווענדן אין 266 סאַלטער סט.

באַנדיט געכאַפּט און פאַראורטיילט אין 5 שעה צייט

קאַלגאַרי, אַלטאַ., סעפּט. 10.— לואי באַנהאַם האָט געגאַנגענען אַ רעוואָלווער ביי זיין באַלעבאָס אין עדמאָנטאָן און אַוועקגענומען אַ אַוטאָמאָביל ביי אַן עדמאָנטאָנער איינוואוינער, און האָט דערנאָך באַרויבט אַ "סערוויס סטייشאָן" אין רעד־דיר, אַלטאַ.

די פּאָליציי האָט זיך געלאָזט יאָגן נאָך אים און איז געלאָפן אַזוי אַ מחלך פון 100 מייל, ביז זי האָט דעם חברה־מאַן אָפּגעשטעלט מיט אַ שיסעריי אין קראָספילד.

מיט 5 שעה שפּעטער נאָך דער הויז־בעריי איז באַנהאַם שוין געשטאַנען פאַרן ריכטער אין קאַלגאַרי און האָט געהערט זיין אורטייל: זיבן יאָר געפענגעניש אין פּרינס־אַלבערט פּענטענציאַרי מיט 10 שמיץ.

(::)

"עקס-קעניג" פון די האָבאָס אין שטאָט אויף די ימים נוראים

יוסף־לייב לאַזאַראָוויץ, "עקס־קעניג" פון די האָבאָס, מעלדעט אונז, אַז ער וועט זיין צוריק אין ווינניפּעג און האָט בדעה צו פאַרבלייבן דאָ איבער די ימים נוראים. ער קומט, זאָגט ער, צוריק פון טשיקאַגאָ, אין דעם צפון לאַנד, וואו ער האָט פאַרבראַכט אייניקע וואָכן אין וואַנדערן פון פּלאַץ צו פּלאַץ.

:: צו פאַרקויפן ::
FOR SALE

צו פאַרקויפן אַ 6 רום הויז, פולי מאָדערן, אין פּוירסט קלעס קאַנדיציאָן, זיך ווענדן אין 148 אַלפּרעד עוועניו אויסט פון מיין סטריט.

שטעלע פאַרלאַנגט

פאַרלאַנגט אַ שטעלע אין אַ קאַנטרי דזשענעראַל סטאָר. קאָן מענערשן די נאָכצע ביזנעס. אַ סך עקספּיריענס און דער טאָלאַנט פאַר אַ פּרינס־אַלבערט פענטענציאַרי מיט 10 שמיץ.

(::)

ארבעטער פאַרלאַנגט
HELP WANTED

פאַרלאַנגט אַ מאַן—איך האָב אַ גוטע פּראָפּאָזישאָן פאַר אַ מאַן מיט אַ לעמ־מאַרעל 4 טירן סדאַן. זיך ווענדן צווישן 5 און 8 נ. מ. אין 508 סקאָט בילדינג, 272 מיין סטריט.

אַ יונגאַרמאַן פאַרלאַנגט פאַר אַ קאַנטרי סטאָר. מוז קאָנען לערנען מיט אַ אינגל. דערפאַרענער באַ אַלזאָ זיך ווענדן צו 417 אַלעקזאַנדער עוועניו, יונטאָג 1 אַזיינער בייטאָג.